Rok XIII. Nr. 264 SOSNOWIEC, poniedziałek 26 września 1938 roku. Cena numeru 10 groszy

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 2.—

Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, ul. Teatralna 1-a. TELEFONY Redakcji 6.16.62 Administracji 6.14.97 Konto czekowe P.K.O. Katowice 304.247

ODDZIAŁY: KIELCE. Wesoła 7 tel. 13-78; BĘDZIN, Małachowskiego Nr. 21. tel. 71-331; D... ...iego 7 i Królowej Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5. tel. 97; CZELADŹ Bytomska 31; G... ...nów tel. 7 39-66.

Sześć dni oczekiwania - to dużo czasu

(Od specjalnego wysłannika „Expresu Zagłębia“

CIESZYN, 25. 9. Sytuacja nadal jest bardzo naprężona choć wyczuwa się, że właciwie wypadki rozegrają się dopiero za kilka dni. Pogranicze czeskie zostało silnie obsadzone przez wojsko które nadjeżdża coraz bardziej przepełnionymi pociągami

NAD POLSKĄ GRANICĘ.

Pociągi prowadzone są przez wojskowych, gdyż Czesi wysiedlili wszystkich kolejarzy Polaków w głąb kraju.

Z za Olzy napływają coraz to nowe i coraz liczniejsze grupy uchodźców, którym udało się wymknąć przed mobilizacją i wcieleniem do armii czeskiej. Miałem możność rozmawiać późną nocą z jednym z uchodźców z Trzyńca, który oświadczył że całe pogranicze jest w ciemnościach, gdyż Czesi obawiają się ataku polskich samolotów. Nad granicą zmobilizowali oni większą ilość czołgów i wzmocnili posterunki w t. zw. trafikach.

Trafiki są to betonowe gniazda karabinów maszynowych wybudowane wzdłuż pogranicza i mające wygląd budek z tytoniem. Główna ich część schowana jest w ziemi; na zewnątrz widać tylko słupy w kształcie cygar, w których porobione są otwory strzelnicze. Na słupach tych widnieja napisy: „Nie damy się!“. „Nie damy swego kraju“!

LINIE TYCH „TRAFIK“ BACZNIE STRZEŻĄ GRANICY,

uniemożliwiając Ślązakom z za Olzy przedarcie się na naszą stronę. Mimo to, właśnie wczoraj jadąc autem wzdłuż granicy napotkaliśmy grupę złożoną z ośmiu uciekinierów, którym przed chwilą udało się zmylić czujność straży granicznej i dostać się na naszą stronę.

Czerpiemy więc informacje na gorąco:

UCIEKAJĄ WSZYSCY:

nauczyciele, rezerwiści - oficerowie i podoficerowie, harcerze, kupcy i urzę

DALSZY CIĄG NA STR. 2-ej.

Na zdjęciu — fragment jednego z obozów dla uchodźców z Czechosłowacji, zorganizowany w polskim pasie przygranicznym.

Aresztowanie posła Kundta

PRAGA, 25. 9. PAT. Przewodniczący klubu parlamentarnego partii sudecko-niemieckiej pos. Kundt, który w ciągu ostatnich dwóch tygodni nie opuszczał Pragi, został wczoraj przez policję czeską aresztowany.

Przewodniczący niemieckiego Związku Pomocy w Pradze oraz jego zastępca zostali w sobotę aresztowani w mieszkaniach i przetrzymani przez cały dzień w urzędzie policyjnym. Zwolniono ich wieczorem.

Odpowiedź Pragi na notę Polską

zawierać ma zgodę na traktowanie o sprawach terytorialnych

WARSZAWA, 25. 9. Polska Agencja Telegraficzna komunikuje: Rząd polski oczekuje odpowiedzi na swą notę skierowaną dnia 21 bm do rządu czeskiego w sprawie żądań polskich co do Śląska Zaolzańskiego. Według oświadczenia, udzielonego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych w Pradze sekretarzowi poselstwa R. P. — odpowiedź ta będzie zawierać zasadniczą zgodę na traktowanie o sprawach terytorialnych.

Rząd czeski otrzymał

MEMORANDUM HITLERA

PRAGA, 25. 9. PAT. Czeskie biuro prasowe donosi iż memorandum kanclerza Hitlera zostało doręczone rządowi czeskiemu w niedzielę rano.

MIASTO ASCH ZAJĘTE

przez ochotników Henleina

ASCH, 25. 9. Pisma niemieckie donoszą że dzisiaj w nocy Niemcy sudeccy przejęli zupełnie egzekutywę państwową w Asch i najbliższej okolicy, przy czym rozbroili policję i żandarmerię czechosłowacką. Ogółem egzekutywie niemieckiej podlega 45 tysięcy mieszkańców tego rejonu. Niemcy wyznaczyli na tym terenie komisarycznych burmistrzów z kół emerytów niemieckich. Poza tym informują, że ochotnicy Henleina w rejonie tym zajęli pozycje obronne.

Daladier i Bonnet

ODLECIELI DO LONDYNU.

PARYŻ, 25. 9. PAT. Posiedzenie rady gabinetowej zakończyło się o godzinie 16.50. Po zakończeniu posiedzenia min. Sarraut wręczył prasie następujący komunikat: Rada gabinetowa wysłuchała sprawozdań premiera Daladier i ministra Bonnet o memorandum wręczonym Chamberlainowi przez Hitlera. Rada zaaprobowała jednogłośnie deklaracje, które Daladier i Bonnet złożyć mają w Londynie rządowi angielskiemu.

Bezporednio po posiedzeniu rady gabinetowej Daladier i Bonnet udali się na lotnisko w Bourget i o godzinie 17.30 odlecieli do Londynu.

Konferencję Chamberlaina i Halifaxa z przybywającymi do Londynu ministrami francuskimi wyznaczono na godz. 21-szą. Jest rzeczą możliwą, że po konferencji tej odbędzie się trzecie posiedzenie gabinetu brytyjskiego.

Przemówienie Hitlera

BERLIN, 25. 9. PAT. Urzędowo komunikują iż w poniedziałek 26 bm. o godz. 20ej odbędzie się w pałacu sportowym w Berlinie wielkie zgromadzenie publiczne którego przebieg zostanie transmitowany na wszystkie rozgłośnie niemieckie.

Stutysięczny zlot młodzieży katolickiej w Częstochowie

CZĘSTOCHOWA, 25. 9. W związku z pierwszym ogólno - polskim zlotem - pielgrzymką Katolickiego Związku Młodzieży Męskiej, Częstochowa przybrała dziś wygląd odświętny.

Ze wszystkich stron kraju specjalne pociągi popularne przywiozły młodzież na zlot.

Ogólna liczba uczestników zlotu - pielgrzymki niewątpliwie przekracza 100 tysięcy.

Udział w zlocie - pielgrzymce młodzieży biorą dostojni protektorzy zlotu — Ich Eminencja ks. ks. kardynałowie prymas Hlond i arcybiskup Kakowski, cały episkopat polski w liczbie 54 księży biskupów. W niedzielę przybywa nuncjusz apostolski msgr. Cortesi, liczni przedstawiciele władz rządowych i wojskowych oraz wycieczki młodzieży zagranicznej.

O godz. 9.30 zgromadziły się olbrzymie zastępy młodzieży na placu przedszczytowym. Dużo młodzieży przybyło w strojach regionalnych, jak górale, łęczyczanie, krakowianie, mazurzy, podlasiacy itp.

Ogólny entuzjazm wzbudzili górnicy ze Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego w mundurach górniczych.

Po odśpiewaniu kilku pieśni nastąpiło oficjalne powitanie pielgrzymki - zlotu przez O. Norberta Motylewskiego, przeora Jasnej Góry, który wyraził radość z powodu zjazdu stutysięcznych zastępów młodzieży polskiej na Jasną Górę. Następnie zaczęła się msza św., którą celebrował JE. ks. biskup częstochowski dr. Teodor Kubina w asyście licznego duchowieństwa.

Bezpośrednio po nabożeństwie zagaił akademię przemówieniem inauguracyjnym prezes Katolickiego Związku Młodzieży męskiej, szambelan Potworowski.

W dalszym ciągu ks. prałat Leopold Bilko, asystent kościelny Katolickiego Związku Młodzieży Męskiej odczytał list papieża Piusa XI skierowany z okazji ogólnopolskiego zlotu do J. Em. ks. kardynała prymasa Polski.

w którym Namiestnik Chrystusowy łączy się sercem i modlitwą z młodzieżą, zrzeszoną w tak licznych szeregach Związku.

Po przemówieniach dyrektora Katolickiego Związku Młodzieży, Gniazdowskiego i ks. dr. Witolda Klimkiewicza zabrał głos J. Em. ks. kardynał Hlond. Przemówienie swe zakończył życzeniem, aby cała młodzież polska kształtowała swe życie prywatne i publiczne.

Sześć dni oczekiwania -- to dużo czasu

DOKOŃCZENIE ZE STR. 1-EJ.

dnicy. Wśród tych ośmiu jest sekretarz gminy Stonawa. Zanim zaczął nam swe przygody opowiadać — zaśmiewa się do rozpuku: bo oto rano rozwiesił na murach pod presją żandarmów, wezwanie do mobilizacji i teraz sam po południu, zdołał uciec do nas. I co przypomni sobie, że tam „burmistrz" czeka właśnie na niego w pilnych sprawach —

ZAŚMIEWA SIĘ DO ŁEZ...

Inni jednak płaczą naprawdę: zostawili bowiem żony i dzieci na łasce siepacza czeskiego, który niewątpliwie srogo zemści się za ich ucieczkę.

Bo srogie obyczaje panują teraz w państwie budzącej się mniejszości. Sokoli — ta „gimnastyczna" organizacja dostali rozkaz że w razie czegoś każdy z nich ma obowiązek

ZABIĆ PIĘCIU POLAKÓW, A KAŻDA SOKOLICA — DWIE POLKI.

Tak nastawia propaganda czeska swych obywateli na naszą ludność która przez tyle lat cierpiała nieprawdopodobną gehennę; gdzie lektura „Moje pierwsze boje" Marsz. Piłsudskiego była uważana za zbrodnię stanu, a książka natychmiast niszczona; gdzie wszelkie organizacje młodzieżowe były prześladowane i gnębione ciągłymi szykanami władzy czeskiej

Dziś — jak uciekinierzy opowiadają — nie wolno już nawet przychodzić z polskiej strony do pracy. Czesi mają do ludzi strzelać od połowy mostu.

Gdy w niedzielę cieszyńska ludność wyległa rano na rynek oklaskując wojsko, które w promieniach jesiennego słońca mieniąc się szłe rynkiem do kościoła — nad miastem szybował sowiecki bombowiec dwumotorowy. Samolot zatoczył olbrzymi łuk, po czym skierował się w stronę granicy

LUDNOŚĆ PATRZYŁA NAŃ OBOJĘTNIE — ŻOŁNIERZOM BŁYSZCZAŁY OCZY.

Jest grubo po północy Idziemy jeszcze raz popatrzeć na most graniczny, który od strony czeskiej poczyna już szarzeć budzącym się świtem. Na moście przy naszym posterunku granicznym, zastajemy ożywiony ruch Oto grupa 40 obywateli i obywatelek angielskich przeszła na stronę polską aby stąd przez Gdynię udać się do Anglii. Na moście na samym jego środku siedzi na tłoboku jakaś stara Żydówka. Czesi ją wysiedlili — ona zaś już dawno utraciła obywatelstwo polskie. Co z nią będzie?...

Teraz jest nastrój wyczekiwania. Czesi mają pono sześć dni do namysłu? Czy oddadzą dobrowolnie Polsce to co polskie?

WITOLD MAJCHROWSKI.

SPORT

Polska—Jugosławia 4:4 (2:1)

Na stadionie Wojska Polskiego w Warszawie odbył się międzypaństwowy mecz piłkarski Polska — Jugosławia.

Drużyny wystąpiły w zapowiedzianych przez nas składach z tym jednak, że w zespole jugosłowiańskim miejsce Lehnera na środku pomocy zajął Kokotovic, ten przeszedł na lewą pomoc. Zespół polski w stosunku do ostatniej niedzieli gdy grał w Kamienicy z Niemcami różnił się tylko tym, że zamiast Nyca w pomocy grał Piec II, a atakiem kierował Korbas. Gracz ten jednak okazał się daleko słabszym, niż Peterek. Poza tym już w pierwszej połowie gry, uległ on nieszczęśliwemu, a niebezpiecznemu wypadkowi złamania kostki, tak że odwieziono go do szpitala.

Rozpoczęli grę Jugosłowianie, narzucając odrazu ostrą i szybką grę, często atakując bramkę polską. Atak ich jednak nie może jednak zdobyć się na skuteczny strzał.

Do 28-ej minuty gra jest mniej więcej wyrównana i w tym czasie zostaje sfaulowany Wilimowski. Następuje rzut wolny, piłkę otrzymuje Piontek od Dytki, ten podaje Korbasowi, który z krótkiej odległości zdobywa pierwszą bramkę dla Polski.

W dwie minuty później następuje nieszczęśliwy wypadek z Korbasem, o którym wspomnieliśmy na wstępie. Miejsce Korbasa zajmuje Wostal, co od razu odbija się o wiele korzystniej na grze naszej drużyny. Atak gra o klasę lepiej i podchodzi skutecznie pod bramkę.

W 35 minucie Polska zdobywa drugą bramkę ze strzału Wilimowskiego.

W 2 minuty później Jugosłowianie zdobyli zupełnie prawidłowo bramkę, sędzia jednak orzekł, że był spalony.

Niedługo po tym Jugosłowianie zrywają się do ataku, co przynosi im zdobycie bramki ze strzału Wolkera.

W drugiej połowie, w 7-ej minucie Jugosłowianie zdobywają z karnego wyrównanie. Następnie obie drużyny grają przez dłuższy czas pierwszorzędnie. Dopiero w 17 minucie Piontek uzyskuje prowadzenie, ale Wolker wyrównuje. W 25 minucie Wolf zdobywa jeszcze raz prowadzenie dla Jugosławii, a w 42 min. Wilimowski wyrównuje na 4:4.

Amerykanka wyrównuje.

REKORD ŚWIATOWY WALASIEWICZÓWNY.

Z Nowego Jorku donoszą, że w miejscowości Naugatuck-Conn nowa amerykańska gwiazda w lekkoatletyce kobiecej Claire Isacon wyrownaa wynikiem 6:4 sek. rekord światowy w biegu na 50 mtr. Reokrd ten należy do Walasiewiczówny i ustanowiony został w roku 1934 w Katowicach.

Sensacje w lidze okręgowej

Zagłębia

Wczorajsze rozgrywki o mistrzostwo ligi okręgowej w Zagłębiu przyniosły sensacyjne wyniki w postaci wysokiej porażki Warty i Zagłębia.

UNIA — WARTA 9:0 (5:0).

Bramki zdobyli: Bartoś i Dymarski po 3 oraz Drożniak, Długajczyk i Brom. Sędzia p. Grabiński.

Unia na własnym boisku rozgromiła zawierciańską Wartę w stosunku 9:0 (5:0) Gra stała na wysokim poziomie, prowadzona była szybko lecz fair przez co sędzia miał ułatwione zadanie prowadząc zawody ku obopólnemu zadowoleniu

Cały mecz staj pod znakiem gry otwartej, rozpoczęła Unia zdobywając w drugiej minucie po ładnie przeprowadzonej akcji bramkę z pięknego strzału Dymarskiego. W kilka minut później Bartoś podwyższa wynik na 2:0. Do połowy Bartoś, Drożniak i Dymarski ustalają wynik.

Po przerwie Unia strzela dalsze 4 bramki przez Długajczyka, Bartosia, Broma i Dymarskiego.

Warta bynajmniej nie ograniczyła się do defenzywy, lecz miała także szereg sytuacji podbramkowych, jednak napastnicy nie mogli sobie dać rady z doskonałą defenzywą gospodarzy.

U zwycięzców b. dobrze grały wszystkie linie, pod koniec gry atak się trochę wypompował.

CKS. — ZAGŁĘBIE 4:1 (0:0).

CKS. odniósł niespodziewane zwycięstwo w Czeladzi nad Zagłębiem, bijąc go w stosunku 4:1 (0:0). Bramki dla CKS uzyskali: Niedźwiedź, Dyrda, Mydłowiecki i Berger.

W przedmeczu CKS. II pokonał Zagłębiankę II 6:0.

SARMACJA — ZAGŁĘBIANKA 4:3 (1:1)

W Będzinie Sarmacja z trudem pokonała Zagłębiankę w stosunku 4:3 (1:1).— Bramki dla Sarmacji zdobyli: Lewiński — 3 i Gwóźdź, a dla Zagłębianki: Kwiatkowski, Guzikowski i Wojtek.

W przedmeczu Sarmacja II pokonała Gwiazdę (Będzin) 2:0.

SKRA — CZĘSTOCHÓWKA 3:0 w. o.

Skra otrzymała dwa punkty walkowerem wobec zawieszenia Częstochówki za nieuregulowane zaległości w okręgu.

O mistrzostwo kl. A w Zagłębiu

SATURN — CZARNI 2:1 (2:1).

W Sosnowcu Saturn pokonał Czarnych w stosunku 2:1 (2:1). Bramki dla Saturna zdobył Piec, a dla Czarnych Hanzel.

W przedmeczu rezerw wygrali Czarni 11:2.

HAKOACH — CYNKOWNIA 3:3 (3:0).

Hakoach w Będzinie zremisował z Cynkownią 3:3 (3:0). Bramki zdobyli dla Hakoachu: Futerko 2 i Rozen, a dla Cynkowni: Szewczyk 2 i Archman.

Sędziował p. Parzniewski b. dobrze.

Przedmecz rezerw wygrał Hakoach 6:2

ZEW — UNIA I-b 4:1 (2:0).

Na Niemcach Zew pokonał Unię I-b 4:1 (2:0). Bramki zdobyli dla Zewu: Rozenberg 2, Goldman i Górecki, a dla Unii — Kuc. Sędzia p. Żurakowski, dobry.

W przedmeczu rezerw Unia zremisowała z Zewem 4:4.

SOLVAY — ORZEŁ 3:0 w. o.

Orzeł nie stawił się do zawodów.

AKS. — DĄBROWA 5:2

W Dąbrowie AKS. pokonał Dąbrowę w stosunku 5:2.

Mecz Strzelecki — Płomień wobec zawieszenia obu klubów został zweryfikowany po 0 punktów.

* * *

STER — KAZIMIERZ 7:1 (4:0).

Niemcy-Rumunia 4:1(30)

Mecz piłkarski rozegrany został w Bukareszcie.

Poznań--Niemcy środk. 4:2 (32:)

Mecz rozegrany został w Poznaniu

——:::::——

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Poniedziałek, 26 września

6.15 Kiedy ranne wstają zorze. 6.20 Muzyka. 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik poranny 7.15 Orkiestra rozrywkowa 8.00 Audycja dla szkół 8.10 Przerwa 11.00 Audycja dla szkół 11.50 Płyty 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa 12.03 Audycja południowa 15.15 Gdzie byłem latem i co widziałem — Pogadanka 15.30 skrzynka techniczna 15.45 Wiadomości gospodarcze 16.00 Koncert rozrywkowy 16.45 Felieton 17.00 Muzyka taneczna 18.00 Pogadanka sportowa 18.10 Z twórczości operowej Mozarta 18.50 Audycja Legii Akademickiej 19.20 Pogadanka aktualna 19.30 W amerykańskim tempie — koncert rozrywkowy 20.45 Dziennik wieczorny 20.55 Pogadanka aktualna 21.00 Audycja dla wsi 21.20 Starolwowskie wesele 21.50 Wiadomości sportowe 22.00 Recital śpiewaczy Jerzego Czaplickiego 22.30 Formy klasyczne w muzyce 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego Komunikat meteorologiczny 23.05 Warszawa II.

KATOWICE.

Poniedziałek, 26 września.

5.15 Audycja poranna. 6.20 Muzyka z płyt. 11.30 Płyty gramofonowe z Warszawy 13.50 Wiadomości bieżące 14.00 Muzyka obiadowa z płyt 15.05 Radiofonizacja kraju 15.10 Giełda zbożowa 15.30 Gawęda o literaturze polskiej. 17.00 Nieznana osada pow. lublinieckiego — pogadanka 17.10 Gra trio Rozgłośni katowickiej 17.50 Chwilka społeczna 17.55 Program na jutro 21.00 Pani Kaletowa — fragmenty z powieści 22.00 Wiadomości sportowe 22.05 Z życia Zagłębia Dąbrowskiego 22.20 Najnowsze przeboje — płyty.

ŁOTWA-POLSKA 2:1(1:0)

Druga reprezentacja Polski grała w niedzielę w Rydze, gdzie po równorzędnym przebiegu meczu doznała porażki w stosunku 2:1 (1:0) Jedyną bramkę dla Polski strzelił Habowski.

Jest to pierwsze zwycięstwo Łotyszów nad Polską, w dotychczasowych spotkaniach, których odbyło się 7.

Rekord światowy

USTALIŁA WALASIEWICZÓWNA W PIĘCIOBOJU.

W zawodach lekkoatletycznych w Toruniu w dniu wczorajszym Walasiewiczówna ustanowiła nowy rekord świata w pięcioboju, zyskując 369 pkt. t. j. więcej o 4 pkt. od dotychczasowego rekordu świata.

——:000:——

Plon niesiemy, plon...

Dożynki powiatowe w Będzinie

Rolnicy powiatu będzińskiego obchodzili wczoraj piękną uroczystość dożynków. Było to święto wsi, święto wesela i dziękczynienia za bogaty plon.

Uroczystość dożynkowa odbyła się na skwerze obok gmachu starostwa w Będzinie.

Na wstępie odbyła się defilada przybyłych na tę uroczystość licznych kół gospodyń wiejskich, kółek rolniczych i kółek młodzieży wiejskiej.

Koła gospodyń wiejskich wystąpiły jak zwykle w pięknych barwnych strojach z prezeską starościną Boxową na czele.

Defiladę przyjmował włodarz powiatu starosta Boxa w otoczeniu członków wydziału powiatowego, prezydenta Izydorczyka ppłk. Szweda, mjr. Talarczyka, mec. M. Lipskiego, dyr. Chojewickiego oraz licznych przedstawicieli instyt. i organizacyj. Bogate plony niesione przez poszczególne organizacje rolnicze wzbudzały ogólny podziw.

Na czele barwnego korowodu dożynkowego szli siewcy, żniwiarze, za nimi zaś na dużym wozie wieziono oryginalnie wykonany wiatrak, do którego dwuch gospodarzy wnosiło zboże.

Wyróżniły się swą oryginalnością Ożarowice, Olkusko-Siewierskiej, Łagiszy, Bobrownik, i Wojkowic Kościelnych i pomysłem wieńce dożynkowe gminy:

Na drugą część uroczystości złożyło się składanie wieńców dożynkowych włodarzowi powiatu będzińskiego p. staroście J. Boxie. Tu do starosty Boxy wygłosił dłuższe okolicznościowe przemówienie prezesa O.T.O. i K.R. w powiecie będzińskiem inż. Krajewski, a delegacja kół gospodyń wiejskich ze staróściną dożynkową p. Jędrzejcową tradycyjnie wręczyła staroście chleb i sól. Składanie wieńców odbywało się wraz z przyśpiewkami i popisami poszczególnych zespołów młodzieży wiejskich. Doskonale wypadły inscenizacje wykonane przez koła: Bobrowniki, Ożarowice, Łosień, Łagisza, Grodziec, Strzemieszyce itd.

Na zakończenie uroczystości dożynkowych odbyła się zabawa w sali na Górze Zamkowej, w czasie której bawiono się doskonale.

Podkreślić należy, że tegoroczne dożynki wypadły nadzwyczaj okazale. Był to właściwie przegląd sił, życia i ruchu rolniczego w naszym powiecie.

O.

Przy głośniku

„PRZYJAŹŃ Z KSIĄŻKĄ NA PRZEDMIEŚCIU".

Nie każdemu zagłębianinowi jest wiadomo, że w Sosnowcu na Dębowej Górze jest biblioteka jedyna w swoim rodzaju. Powstała z inicjatywy prywatnej, ma czytelników wyłącznie niemal robotników i ich rodziny. Biblioteka ta śp. im. Kondrackiego Jana, dawnego kierownika szkoły na Dębowej Górze, jest tak niezwykłą pod względem organizacyjnym że poświęcony jej będzie reportaż radiowy red. K. Ćwierka dziś w poniedziałek o godz. 10 m. 5.

ODEZWA POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH

W związku z ostatnimi wydarzeniami zarząd główny i komenda Związku Powstańców Śląskich wydała poniższą odezwę

Powstańcy i Młodzieży Powstańcza!

Przeżywamy znowu chwilę szczególnej doniosłości dla naszej Ojczyzny i Narodu Polskiego.

Bracia nasi na odwiecznie polskiej ziemi Śląska za Olzą, wydartej podstępnie Rzeczypospolitej przed 20 laty walczą ciężko i bohatersko o utrzymanie swego narodowego stanu posiadania.

W stolicy naszego województwa śląskiego dobyła się pierwsza w Polsce potężna manifestacja na rzecz powrotu Śląska Zaolzańskiego do wspólnej Ojczyzny. Wraz z całym Narodem manifestowaliśmy w ostatnich dniach na ulicach naszych miast, wsi i osad uczucia miłości dla rodaków za Olzą.

Dziś, w końcowym etapie ich walki wyzwolenie z pod obcego jarzma i złączenie z Macierzą, oswiadczyć musimy światu z całą stanowczością, że jesteśmy gotowi do czynu, że czyn ten oddamy dla odzyskania zrabowanej polskiej ziemi natychmiast, skoro tylko zajdzie tego potrzeba.

Braci naszych za Olzą, my powstańcy śląscy zapewniamy, że wraz z nimi dzielimy te same uczucia, i te same pragnienia, a z napiętą uwagą śledzimy bieg wypadków.

W szeregach naszej organizacji liczymy tysiące kolegów, towarzyszy broni, rodem z całej ziemi cieszyńskiej. Ich pobyt wśród nas nigdy nie pozwolił nam zapomnieć o krzywdzie Polaków za Olzą i o konieczności odebrania tej ziemi z rąk czeskich.

Jak synowie ziemi Cieszyńskiej szli ku nam z pomocą w naszych górnośląskich bojach o wolność, tak my oddamy im dzisiaj siły nasze w ich walce z zaborcą czeskim, w walce, która skończyć się musi radosnym zwycięstwem.

Hasło czynu znajdzie u nas potężny odzew, godny naszej żołnierskiej, powstańczej tradycji.

Powstańcy! Wzywamy was do zachowania cierpliwości i karności żołnierskiej aż padnie rozkaz!

Na zew staniemy wszyscy!

Niech żyje Najjaśniejsza Rzeczypospolita wraz z nieodłączną Jej częścią Śląskiem za Olzą!

Niech żyje Pan Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej prof. I. Mościcki!

Niech żyje nasz Wódz Naczelny Marszałek Rydz - Śmigły.

Zarząd Główny i Komenda Główna
Związku Powstańców Śląskich

——:O:——

W związku z powyższą odezwą zarząd powiatowy sosnowiecki Związku Powstańców Śląskich całego Zagłębia Dąbrowskiego łącznie z Zawierciem i Częstochową, jako karna organizacja w całej rozciągłości podporządkowan a zarządowi głównemu i głównej komendzie Związku Powstańców Śląskich w Katowicach, wobec masowego zgłaszania się ochotników do Korpusu Ochotniczego oświadcza swoim członkom i powiadamia społeczeństwo naszego terenu, że w tak ważnej historycznej chwili dostatecznie czuwa i kiedy zajdzie potrzeba wyda odpowiednie zarządzenia.

Powstańcy! Wzywamy was do zachowania cierpliwości i karności żołnierskiej aż padnie rozkaz.

Zarząd Powiatowy i Komenda
Powiatowa Związku Powstańców Śląskich w Sosnowcu

XV-ty tydzień L. O. P. P.

w Zagłębiu

Piętnasty tydzień LOPP. w Zagłębiu zainaugurowany został w ub. sobotę. Na polach małobądzkich obok Elektrowni odbył się pokaz grupowego skoku ze spadochronem z samolotu komunikacyjnego.

Z samolotu znajdującego się na wysokości 2.000 mtr. wyskoczyło 10 skoczków spadochronowych, budząc entuzjazm wśród 15-tysięcznego tłumu.

Wczoraj w kościele parafialnym w Sosnowcu odbyło się uroczyste nabożeństwo które odprawił ks. Dzieniarz. W czasie nabżeństwa pienia religijne wykonali p. Stokowacka (sopran), Brauner (skrzypce) i Woźniczko (baryton).

Następnie przed ratuszem zebrały się wszystkie oddziały LOPP. oraz organizacje i stowarzyszenia, gdzie do zebranych przemówił starosta Walewski.

Zebrani z przed ratusza przemaszerowali na ul. 3 Maja, gdzie przed płytą Nieznanego Żołnierza odbyła się defilada.

Również w dniu wczorajszym odbyły się uroczystości LOPP. w Dąbrowie.

* * *

Równocześnie z uroczystością LOPP. przed ratuszem odbyła się manifestacja „Służby Młodych" OZN. w sprawie Śląska Zaolzańskiego. Przemawiał sekretarz Matuszkiewicz.

Powołanie przewodniczących okręgowych komisji wyborczych

Generalny komisarz wyborczy powołał następujących przewodniczących okręgowych komisji wyborczych w woj. kieleckim:

Kielce — Edward Borejko - Chodkiewicz, sędzia sądu okr. w Kielcach, **Częstochowa** — Zygmunt Trzciński, sędzia sądu okr. w Częstochowie, **Zawiercie** — Jerzy Wyczański, sędzia sądu okr. w Sosnowcu, Sosnowiec — Wacław Starostecki, sędzia sądu okr. w Sosnowcu, **Jędrzejów** — Konrad Lejman, sędzia sądu okr. w Kielcach, **Sandomierz** — Maliszewski Julian, sędzia sądu okr. w Radomiu, **Opatów** — Henryk Zawadzki, sędzia sądu okr. w Radomiu, **Końskie** — Jan Jakaczyński, sędzia sądu grodz. w Końskich

Wiadomości bieżące

Poniedz. 26 Wrzesień	**Dziś:** Cypriana **Jutro:** Stanisława **Wschód słońca:** 5,?8 **Zachód słońca:** 5,27

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury nocne pełnią następujące apteki:

C. Truszkowskiego, ul. Piłsudskiego 46
W. Wasilewskiego, ul. Modrzejowska 10
J. Garbaczewskiego, ul. Sienkiewicza 9
W. Zielezińskiego, ul. Orla 28

——:::——

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś i jutro o godz. 19 przedstawienie zakupione przez Związek Przyjaźni. Dana będzie sztuka w 3-ch aktach S. Maugham „Święty płomień".

W środę teatr miejski z Sosnowca odegra w Siewierzu w sali Domu Społecznego świetną komedię M. Laszlo „W perfumerii".

Początek przedstawienia o godz. 19.30. Bilety wcześniej do nabycia w aptece W. Domańskiego, w rynku.

— **ZEBRANIE PRACOWNIKÓW ASEKURACYJNYCH.** Zebranie wszystkich pracowników asekuracyjnych odbędzie się 26 bm. w restauracji „Hospitz", ul. Jagiellońska w Katowicach o godz. 16.30 w dużej sali.

Buro werbunkowe

DO OCHOTNICZEGO KORPUSU W SOSNOWCU.

Biuro werbunkowe do ochotniczego korpusu zaolzańskiego dla członków Zw. Strzeleckiego mieści się w Sosnowcu przy ul. Kołłątaja 17 w lokalu komendy powiatu Związku Strzeleckiego.

Przywłaszczenie pieniędzy

I OPONY ROWEROWEJ.

Listonosz J. Kasprzyk doręczając przesyłkę pieniężną Antoniemu Kurzeniowi w Psarach pomylił się i zamiast 25 gr. wręczył mu 25 zł. Ponieważ Kurzeń opierał się ze zwrotem tych pieniędzy, sprawę skierowano na drogę sądową.

Kurzenia sąd czeladzki skazał na 3 tygodnie aresztu, przy czym zobowiązał go do zwrotu nadpłaconej sumy.

W drugiej rozprawie Leon Czarnecki z Dobieszowic skradł ze sklepu Szyii Mirowskiego w Sączowie jedną oponę rowerową, wart. 4.50 zł. Za tę kradzież został skazany na 6 mies. więzienia z zawieszeniem wykonania kary na 2 lata.

Przepowiednie astrologiczne

DLA URODZONYCH 26 WRZEŚNIA.

26 września urodzeni obdarzeni są usposobieniem melancholijnym i sentymentalnym, brak im wiary do siebie, trudno przedsiębiorą decyzję, cechuje ich przywiązanie do rodziny i bliskich, chętnie poświęcają się dla dobra ogółu, przez co nieraz narażają się na przykre następstwa. W pierwszej połowie grożą im straty i ciężkie warunki lub procesy. Oczekują ich dalsze podróże, dzięki którym osiągną wiele pomyślnych i korzystnych warunków dla siebie i będą mieć możność zrobienia interesów handlowych, które przyniosą im większy majątek.

2314.

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO I SPRZEDAŻ

«PAMIĘTNIKI SZATANA»

Powieść

(20)

Pani de Farkley spojrzała na Armanda z osłupieniem i rzekła do niego spokojniej:

— Przypatrz mi się, panie baronie. Czy mnie poznajesz?

— Poznaję panią, jesteś osobą bardzo piękną, którą wczoraj widziałem u pani de Marignon, którą spotkałem na balu Opery, i której nie miałem nadziei widzieć u siebie w dniu dzisiejszym.

W takim razie, zapytała Laura, jaka przyczyna była że usiadłeś pan obok mnie u pani de Marignon.

Luizzi skromnie spuścił oczy i odpowiedział z pokorną impertynacją człowieka, który obawia się swojego powodzenia:

— Ależ pani, nie powinno wydawać się pani nadzwyczajne, widząc, że ktokolwiek stara się z tobą zapoznać.

Po usłyszeniu tej odpowiedzi, twarz pani de Farkley zmieniła się zupełnie, nagła bladość ją pokryła. Odpowiedziała głosem wzruszonym:

— Rozumiem cię, panie nie powinno mi się wydawać nadzwyczajne i ktokolwiek bądź może utrzymywać że będzie moim kochankiem...

— Oh! pani!

— Taka była myśl twoja, mówiła dalej pani de Farkley, która zaledwie zdołała utrzymać w głębi swoich oczu łzy, popłynęły gotowe, a w głębi głosu swojego łkanie, jakie zaledwie przytłumić zdołała.

Ale natychmiast, wskutek gwałtownego wstrząśnienia nerwowego, zdawało się, że Laura opanowała wzruszenie swoje. Powiedziała więc głosem, któremu starała się nadać udaną wesołość:

— Taka, panie była myśl twoja; ale nie sądzę, czy zmierzyłeś całe jej zuchwalstwo; czy pan wiesz, że stać się kochankiem, takiej jak ja kobiety jest wielkim niebezpieczeństwem.

— Niemniej jestem odważnym, odpowiedział Luizzi z uśmiechem pełnym zachwycającej impertynencji

— Tak pan sądzisz? odrzekła pani de Farkley. A ja, przysięgam panu, że zadrżysz, jeżeli zechcę przyjąć twoje hołdy.

— Racz pani doświadczyć mojej odwagi, odpowiedział Luizzi, a zobaczysz do czego jestem zdolny.

— A więc! powiedziała pani de Farkley, powstając, będą twoją kochanką, panie; ale pierwej musisz się dowiedzieć, to czego oddawna się domyślałeś, że jestem kobietą zgubioną.

— Któż to mówi? odparł Luizzi, usiłując uspokoić wzruszenie pani de Farkley.

— Ja, panie, która niezawodnie sama siebie, która cierpię od lat wielu za wszystkie potwarze, jakich padłam ofiarą; ja panie która chcę na nie raz przynajmniej zasłużyć, która ciebie na to wybrałam, która ci się oddaję.. jeżeli poważysz się mnie przyjąć.

Oświadczenie to tak nagłe, tak formalne chwyciło niespodzianie barona i przez kilka chwil nie wiedział, co ma uczynić z sobą. Pani de Farkley usiadła i powiedziała do niego z smutnym uśmiechem.

— Wszak mówiłam panu, że będziesz się obawiał.

— Wyraz nie jest właściwym, odparł Luizzi, starając się przyjść do siebie; ale przyznaję że szczęście tak nagłe i tak wielkie, zmieszało mnie, i że nie mogłem spodziewać się...

— Kłamiesz pan, odrzekła pani de Farkley; ale sądzisz, że ono jest mniej łatwem, i liczyłeś na zaszczyt obrony, bez której, jak widzisz, obejść się potrafię.

Luizzi nie wiedział co się z nim dzieje; nie wyobrażał sobie nic równego podobnemu bezwstydowi, albo raczej nie przypuszczał, aby pani de Farklay chciała zadrwić z niego w jego własnym domu i o tej godzinie. Pozostał przez chwilę w milczeniu i nakoniec powiedział:

— W istocie, nie rozumiem cię pani

— W takim razie, rzekła pani de Farkley, pozostaje mi tylko oddalić się; ale, dodała kładąc rękę na rękawiczkach swoich, przypuszczam, że posiadasz pan dosyć honoru, że utrzymywać będziesz w taki sposób, żeby ci uwierzono, że kobieta, która weszła do pana o godzinie dziesiątej wieczorem i wyszła o pierwszej rano, nie uległa ci, tak jak uległa wielu innym według mniemania świata

Laura wstała, jakby wyjść zamierzyła; w tej chwili Luizzi zrozumiał ogrom śmieszności, jaką miał w oczach tej kobiety.

(c. n.)

Wydawca: Helena Mansierska. Druk. „Expres Zagłębia" Sosnowiec, Teatralna 1-a. Redaktor odpow.: Tadeusz Lipski.